

Dosya Aydınlanma Yolunda Vedat(t) Günyol

VEDAT GÜNYOLU ANMAK...
Celal ÜLGEN

Yazınımızın büyük deneme ustası ve de Aydınlanmacı Vedat Günyolu geçtiğimiz yıl Temmuz ayında (09.07.2004) yitirmiştik. Geçen bu üç yıl içinde neyi yitirdiğimizin ayırında daha iyi vardık. Yeni Vedat Günyolların yetişmesinin çok güç olması nedeniyle de bu gereksinim ve özlem büyüyeerek sürüp gidecek... Sağlığında *Günlerin İçinden* adlı kitabına da aldığı bir yazımda Günyol için:

"Yazın evrenimizde Vedat Günyol önemli bir kilometre taşıdır. Çevresinde sevgi aylaları oluşturan, ışığı ile aydınlatan, yazıları ile düşündüren, yaşantısı ile örnek veren, özgün, erişilmez bir kişiliktir o." Demiş ve sürdürmüşüm;

"Kısa yazı ile derin anlamlar yaratmayı başarır denemelerinde, sizinle konuşur, sizinle şakalaşır gibi yalın, kolayca içe sindirilen... Bakarsınız kapılıvermişsinizdir sarmalına; sizi gerçekler evrenine sürükleyen koca bir ahtapotun kolları arasındasınızdır. Bir başka yönü Vedat Günyol'un 89'unda bir delikanlı ve de yenilikçi olması, aydınlanma eylemlerinin tam ortasında bulunmasıdır. Dine, dogmatik düşüncelere karşı aklın özgürlüğünü savunan, halk avcılığı "popülizm" e sapmadan ve de kuyrukçuluk yapmadan halkı eğitmeye çalışan, gerçekleri saptayabilme, anlatabilme yetisi olan bir bilge kişidir. Ona küll yutturamazsınız, aldatamazsınız; ancak sevebilir, bağlanabilir hatta onca çaba göstererek kıldığınız zincirlere inat tababilirsiniz..."

Onunla ilk tanışmamız 1960'lı yıllarda Yeni Ufuklar dergisinde olmuştu. Daha sonra Çatalçeşme'de Aziz Nesin'in evinde otururken pekişmişti dostluğumuz. Daha doğrusu pekişen Vedat Hocaya bağlılığımı...

Buradan sonrası ise Vedat Hoca'nın, Maltepe Üniversitesi'ndeki yaşamı başlamıştı. Gerek Selami Çeşmedeki evi ve Gerekse Maltepe Üniversitesi'nin lojman olarak verdiği evi binlerce düşün ürününün, binlerce fotoğrafın yer aldığı bir sergi salonu gibiydi. Eski bir masa ve çevresindeki dört sandalyeden başka özel mülkiyete konu olabilecek hiçbir şey yoktu. Tüm odalar salt kitap doluydu. Düşündüğü gibi yaşayan ender aydınlarımızdandı. Mülkiyet ve 'ben' hiç uğramamıştı Vedat Hoca'ya...

Yazılarında hep doğma düşüncelere ve bağınazlığa karşı bir felsefi savaşım yer alırdı. Her dönemde, her koşulda ürkmez, korkmaz saldırdı gericiliğin, bağınazlığın kaynağına. Mantık dışı düşünceleri ve de boşınanları insanlara ve insanlığa yakıştıramaz, hayıflanırdı. Maltepe Üniversitesi'ndeki bir açılış konuşmasında:

" Ben Atatürk döneminin devlet gücü ile kurulan üniversitesinde, Hukuk Fakültesinde okumuş mutlu insanım. Ne var ki, 1950'lerden başlayarak yoksul, bilisiz, din bezirgânlarının yönetiminde yozlaşmış bir halk çoğunluğunda buldum kendimi, Atatürk'ün yaratmak istediği uygar Türkiye Özlemine gönül bağlanmış bir genç olarak. O gün bu gündür, aydınlanmaya karşı çıkan eskinin sapık düzenini yaşatmada çıkar arayanların hainlikleriyle karşı karşıyayım. Onlara teslim olmayacağım. Olmayacağı..." demişti.

Son beş yılını Sami Ağabey (Karaören), Mehmet Başaran Hocam ile birlikte geçirdik diyebilirim. Her Cuma 'beşyedi' dediğimiz Vedat Hocanın evindeki olağan toplantımız olurdu. Yazılarını bize okutur, eleştirimizi beklerdi. İki ya da üç kitabı birlikte okurdu. Okuduğu kitaplardan yazılarına özenle alıntılar seçerdi.

Yokluğu gerçekten sarsıyor bizi...

Ne denli Gereksinimimiz var Vedat Günyol'a...

İşıklar içinde yatsın...

Prof.Dr.Basri ERDEM